

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőőség 281 Kiadóhivatal 29 Sőrgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész ővre . 300 D Negyedővre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

A tisztviselő redukció.

Az állami háztartásban a takarékosági elv érvényesítése ma mindenütt indokoltnak mutatkozik és különösen indokolt ebben az államban, amelynek napról-napra növekvő terhei amugyis súlyosan nehezedenek az adózó polgárság vállára. A tisztviselő-redukció mint elv ellen tehát nem is lehet alapos ellenvetést emelni és mindaddig, amíg ez a létszámsőkkentés kizárólag az állami budget kérdése, a végrehajtás sokszor fájdalmas mőttét is bele nyugvással kell viselni.

Ennek a kérdésnek azonban egyéb oldalai is vannak és itt elsősorban az a szempont érvényesül, hogy az állam és az állami közőség ne lősson belőle nagyobb kárt, mint amennyi látszólagos hasznot a redukció jelent. Már pedig ha a redukció folytőn megbőnőn az adó-behajtás szerve, nehézkessé válik az igazságszolgáltatás, bizonytalanná a vasuti forgalom, lassuvá a köz-igazgatás, ugy a tisztviselői létszám csőkkentése epp az ellenkező eredmőnyvel jár, mint amit vele szőndőkoztak elérni. Ezért az elvnek a gyakorlatban való alkalmazása kényes és nehéz feladat, amelyet csak nagy körültekintőssel és alapos meggondolással szabad megoldani.

Amit eddig a kormőnynek erre vonatkozó intézkedéseiből láttunk, mindennek csak eppen megnyugtatónak nem mondható. A tisztviselő-redukció szemmel látható eredmőnye az, hogy közintőzmőnyeink legnagyobb része távolról sem közelíti meg azt a nivőt, amelyen még egy-két esztendővel ezelőt álltak. Ennek pedig főoka az, hogy nem a valóban nélkülözhető tisztviselőket bocsátották el az állam szőlgőlatából, hanem a legtöbb esetben azokat, akiknek szaktudása, ővtizedes tapasztalata és lelkiismeretes munkája az államnak nemcsak erkőcsi, de felbecsőlhetetlen anyagi hasznára is volt.

Nálunk azonban a rátermettség és a megbizhatóság kritőriumát politikai szempontok befolyásolják és ezuttal végzetesen érvényesőltek ezek a politikai szempontok ott, ahová politikát belekeverni nem szabad. A dolgos, a lelkiismeretes, a munkabőro tisztviselő értéke lesz a munkáltató államnak, tekintet nélkül arra, hogy ezzel vagy azzal a politikai csoporttal szimpatizál, főleg pedig arra való tekintet nélkül, hogy szláv, magyar vagy német-e az anyanyelve. De azért a tisztviselő redukciónál mégis csak ez a szempont dominál, holott ez utóbbi tisztviselőik legnagyobb része — helyesen és bölcsen — a politikától távol tartotta magát és szabad idejének legnagyobb részét az állami nyelv minél tökéletesebb elsajátítására fordította. Nem kell bővebben bizonyítani, hogy a tisztviselői stá-

tusnak ily szempontok szerint való megtizedelése a munkafolytonosság megrendőlését jelenti és karosan befolyásolja a tisztviselőnek hivatalával való teljes egybeforradását, hiszen az ily intézkedések lehetősége mellett a tisztviselő bizonytalanlannak tudja megélhetését, ami csőkkenti munkakedvét és megakasztja azt az igyekezetet, hogy

hivatali szakmájában minél nagyobb tudásra tegyen szert.

Ha mindehhez hozzávesszük, hogy a takarékosági elv nagyobb diadalára a bevált, régi tisztviselőik helyébe kezdőket alkalmaznak, ugy ennek az őgynek aktait azzal a tudattal kell lezárnunk, hogy a politika mindenhatósága már a rideg számok tudományát is kikezdte.

A szkupstina megszavazta a közoktatásügyi tárca költségvetését.

Az ellenzék követelte a gimnáziumok redukálását.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 12.

A szkupstina szerdai őlésén folytatták és befejezték a közoktatásügyi tárca vitáját. Az őlés megnyitása és a formalitások elintőzése után: Moszkovljevit őldmővespárti képviselő szőlt fel elsőnek. Elmondotta, hogy a közoktatásügyi politika a népoktatás tekintőben nem racionális és hogy a közoktatásnál inkább a pártérdekek elvi érvényesőlnek, melyek sokszor elentőtesek az őltőfőnos köz érdekeivel. Kifogásolta, hogy kevés az elemi iskola és hogy a szőksőgnél jóval nagyobb a középiskolák száma. Beszédében kijelentette még, hogy fontosnak tartaná szakiskolák felállítását, melyekben az őrszég nagy hiányt szenved. A gimnáziumokra visszatérve, megjegyezte, hogy számuk sok helyőtt nem áll arányban a lakosság lélekszámával. Orna-goróban például, ahol tudvalevőleg gyér a lakosság, aránylag több gimnázium van, mint Szlovėniában. Montenėgróban tizenegy gimnázium áll fenn, szőval minden harmányole lélekre esik egy gimnázista, míg Szlovėniában csak két-száz lakóra jut egy.

Az őllandó szőnházakra előirányozott szőbvenciókat túlnagyoknak találta. Ezzel szemben alacsonyok látta a vidėki szőntársulatra szőnt segítsőget.

Moszkovljevit őtan Tister (kler.) szőlt fel és ismertette a szlovėniai közoktatásügyi őllapotokat, amivel a vita véget ért.

Az őlést Trifunovity közoktatásügyi miniszter beszéde zárta be. Az idei költségvetés — mondotta —

szőznegyven millió dinárral nagyobb ősszeget irányoz elő, mint az őlműlt esztendőben, ami annak a bizonyítėka, hogy a kormőny nagy gondot fordít a közoktatás fejlesztésére. Belátja, hogy egyes egyetemek még nem érték el a kívánt nivőt, de figyelembe kell venni, hogy más őrszégokban is az őjonnan alakuló egyetek csak ővek hosszú sora őtan nyernek el bizonyos színvonalat. Sőtlyt helyezett a kormőny új iskolák felállítására. Így az ővben nem kevesebb, mint hetven gimnáziummal és ugyanannyi elemi iskolával szőporitotta a tanintőzetek számát. Az ellenzék azon vődjára, hogy egyes gimnáziumokban visszafelő fejlődik a közoktatás, mondotta, az nem a kormőnyon, hanem megfellelő tanerők hiányán mőlik.

Sztojadinovity pénzügyminiszter őzutőn bejelentette, hogy néhány kiadási tőtej megvőltoztatására tett indítványt elfogadja.

Jovőnovity házelnök szavazás akő boesőjtotta a közoktatásügyi költségvetést, melyet a szkupstina szőtfőbbsőggel elfogadott.

Az őlés berekesztése előtt a parlament megszavazta a sőrgőssőget Vuity Dimitrie bősőgi őldmővespárti képviselőnek a kivőndorlások őgyében beadott interpellációjára.

A szkupstina delőtőni őlésén két bizottsőgot vőlasztottak a Bulgăria-val és Japőnnal megkötött konvenciók megtőrgyalására.

A csőttőrtőki őlésen, interpelláció nap lévén, interpellációkat vitatnak.

Elfogadták a francia pénzügyi javaslatot.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Paris, márc. 12.

A szenátus pénzügyi bizottsága néhány mődosítással és toldással elfogadta a pénzügyi javaslatot. A mődosítások bővekeztőben a bevőtelek több szőz millióval emelkedtek.

A népszövetségi delegátusok Horthynál.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Budapest, márc. 12.

Horthy Miklős kormőnyzó tegnapi este vacsorát adott a népszövetségi delegátusok tisztőletőre. A delegátusokon kívül jelen volt a vacsorán a kormőny több tagja is.

A radikálisok hajlandók az ősszes Radics-mandátumokat igazolnı.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 12.

Ma delőtőtt az igazolő-bizottság ősszes tagjai aláirták a Radics párti képviselői mandátumok igazolásáról szőló határozatot.

A kormőny egyik tagja ez alkalommal nyilatkozott a bizottság kormőnypárti tagjainak őllősfoglalásáról. Kijelentette, hogy a radikális-párt most is azon a nēzetten van, mint volt a vőlasztások eredmőnyének őlvidálásakor. Akkoriban a demokratsa-párt a horvát köztársasági paraszt-párt mandátumainak megsemmisítését kérte, aminek a radikálisok nem adtak azonban helyt.

A radikális párt a többi Radics-párti mandátumok igazolásához is hozzájárul, mert őlszerőnek tartja, hogy a horvát képviselőik is részvegyenek a parlament munkájában.

Zăgrebban, ahol a radikális-párt részéről az igazolőtásoknál akadályokra szőmitottak, nagy meglepetést keltett a vőratlan őllősfoglalás. Hírlők, hogy Radicsék ezen felbődulva, a többi mandátumokat is rövidesen Beogrădba viszik igazolias végett. A horvát pártnak a parlamentbe való bevonulásáról sok ellentőtes hírek vannak forgalomban.

A Poincaré-kormány vőlsőgos őrői.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Paris, márc. 12.

A szenátus holnapi őlésén dől el a Poincaré-kormőny sorsa. Ezuttal a kormőnyjavaslat első szakasza kerül szavazásra, amely az őltőfőnos felehatalmazást tartalmazza.

Helyreállt a diplomáciai viszony a szovjet és Görőgország között.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Riga, márc. 12.

A szovjet kormőny őrtesitette Görőgorszăgot, hogy egyetért a diplomáciai ősszeköttes helyreálltása és a függőkérdések baratsőgos rendezése tervével.

A szultán fia Budapesten telepedik te.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, márc. 12.

Abdul Hadil, Abdul Hamid szultán mősdik fia, csalădjával, valamint Nihard Murad, a szultán unokája és Szuime hercegnő Budapestre jőttek. Abdul Hamid fia vilját vősrőlt Budán.

Vallott a detektív csempész.

Egyik detektívársával szövetkezve bonyolította le a megbízásokat.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, márc. 12.

A rendőrség kihallgatta Gampel József detektívot, aki Budapest és Wien között rendszeresen csempészett koronákat, valutákat, ékszereműket és nyersaranyat. A csempész beismerte, hogy nyolc hónap óta teljesített budapesti és wieniek között közbenjáró szolgálatot, melyekért a csempészett értékek egy százalékát kapta jutalmul. Gampel detektívot vallomása alapján megvesztegetés bűntettéért, a megbízókat pedig megvesztegetés vétsége miatt tartóztatták le. Ezenkívül eljárás folyik ellenük csempészés miatt is.

Gampel vallomásakor

még egy másik detektívot is megnevezett, aki segítségére volt és maga is végzett különféle megbízásokat. A rendőrség az illető detektív nevét egyelőre titokban tartja.

A csempészési ügyekkel kapcsolatban a kereskedelmi és ipari érdekeltségek rögzített ülésén elhatározták, hogy ötszáz tagú küldöttséget menesztenek Bethlenhez és az ideiglenes igazságügyminiszterhez, Valkóhoz és ismertetik a kötött forgalom következtében a kereskedelmet ért súlyos károsodásokat.

A főkapitányságon a csempészéssel kapcsolatosan újabban tizenhét belügyi nyomozó közeget vettek őrizetbe. Ket magasrangsú tisztviselő ellen is folyik eljárás.

A Hitler-pőr.

A „Torontál” tudósítójának távirata

München, márc. 12.

A mai tárgyalás előtt váratlanul megszigorították az ellenőrzést. Különösen a hölgyeket motozták meg alaposan, hogy nincs-e náluk fegyver vagy robbantószer.

A tárgyalás megnyitása után Soisser ezredes, az országos rendőrhivatal főnökét hallgatták ki. Kijelentette, hogy Hitler már diktátornak képzelte magát. Kahn és Hitler között szerinte nagy volt az ellentét. Kahn direktoriumot akart. Hitler pedig Ludendorffal diktatúrát. Amikor a tanu azt mondotta, hogy Hitler Kahnok a Bürgerbräukellerben odasugta: az egész csak komédia — Hitler védőjéhez fordulva kifakadt, hogy ez szemtelenség. Az elnök ezért Hitlert erélyesen rendreutasította. Ezután zárt tárgyaláson folytták a kihallgatásokat.

A magyar pénzügyek szanálása.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, márc. 12.

Rubinek István a korona értékesítőkenésének megállításáról szóló javaslat sürgősségének kimondásáért összegyűjtötte az aláírásokat és a sürgősségi javaslatot ma beterjesztette a nemzetgyűlésnek.

Budapest, márc. 12.

A Hungáriában a népszövetség delegátusaival a mai tárgyalásokon sikerült majdnem minden részletkérdésben megállapodni. Így tehát a jegybank felállításáról szóló javaslatot rövidesen a nemzetgyűlés elé terjeszthetik.

Újabb kölcsön előterében — a gyárosok részére.

A jótállást a gyárosok bankja vállalja.

A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, márc. 13.

A bányási, felső és alsóbácskai gyáriparosi szövetségek kiküldötti konferenciát tartottak Szuboticán a Lloyd helyiségében, amelyen különféle aktuális ügyek elintézésén kívül a napirenden szerepelt, hogy a három egyesületet Noviszád székhellyel egy központ alá csoportosítsák. A tanácskozásokon a központi szövetség részéről Csuresin Gyóka főtitkár, az alsóbácskai szervezet képviselőjében Dungyerszki Gyóka, Petrovity Branko dr., Kovacevity Milivoj és Mesterovity Milán, a bányási szövetség megbízásából Sztanojlovity Sándor titkár és a felsóbácskai egyesület részéről Rottmann Imre, Manojlovity Dusan és Damjanovity Milán vett részt.

Az ülésen megállapodtak afelett, hogy a fennálló három szövetség közt, mint összekötő kapocs, a Noviszádon szervezendő Vajdasági Gyáriparosok Szövetségeinek központja fog működni. Mind a három kerületi szövetség a helyi vonatkozású ügyekben teljesen önállóan intézkedik, míg a közös érdekű

tárgyak a vajdasági központ útján nyernek elintéztést. A vezetőség negyedévenként tart majd ülést a három szövetségi székhelyen felváltva.

Ertesülésünk szerint a vajdasági szövetségi központ, különösen a Vajdaságban érvényes adótörvény módosítása, vámtarifa, közlekedés- és egyéb általános érdekű ügyekben fog interveniálni, melyekben természetesen sokkal inkább remélhet eredményt elérni, mintha a szövetségek önállóan és külön-külön interveniálnak.

Csuresin Gyóka a konferencián referált a gyárosok kölcsönügyéről is és kijelentette, hogy a hitel még nem esett vízbe, mert abban az esetben, ha a pénzügyminiszter másodszer is visszautasítaná az angol-amerikai konzorcium feltételeit, kilátás van egy igen kedvező svájci hitelre.

Hogy a gyárosok kölcsöne ügyében az államot mentesítsék a garancia vállalásától, szó esett arról is, hogy gyárosok pénzintézete címen egy bankot alapítsanak, amely a jövőben külföldi hitelek alkalmával jótállást vállalna a belföldi ipartelepekért.

A bányási gyáriparosok szövetsége ezekről értesítette az összes tagjait és kikérte erre vonatkozó véleményüket. Az ügy fejleménye a gyárosok választától függ.

A bajorországi katolikusok tiltakozására készülnek.

A „Torontál” tudósítójának távirata

München, márc. 12.

A bajorországi katolikusok szövetsége tiltakozó nyilatkozatot tett közzé a támadásokért, amelyek az egyházat, főleg a pápát és a biboros testületet a Hitler pör sorsán érték. A nyilatkozat felhívja Bajorország katolikus híveit, hogy fogjanak össze és készüljenek ünnepélyes tiltakozásra, melyet egyelőre azért halasztanak el, nehogy az a szinezete legyen, hogy az állampörbe befolyást akar gyakorolni. Ha az ítélet elhangzik a katolikuság talpraáll.

Pesthy Pál — magyar igazságügyminiszter-jelölt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, márc. 12.

A Ház folyosóján beszéltek, hogy igazságügyminiszternek Pesthy Pált, a nemzetgyűlés alelnökét nevezik ki. A kinevezésnek az egyes verziók szerint ma vagy holnap kell megtörténnie.

A „Nyolc órai Ujság” szerint az igazságügyi miniszteri tárcáról végleges döntés történt. Beavatott körök megerősítik, hogy Pesthy Pál lesz az új miniszter, aki most a nemzetgyűlés alelnöke és a györki kerület képviselője. A megüresedett alelnöki állást az egységes párt Zsitvay Tiborral akarja betölteni.

Trookijnak felajánlották a külügyi tárcát.

London, márc. 12.

Trookijnak aki Kaukázusból vonakodik Moszkvába visszatérni, dacára annak, hogy betegsége jelentéktelen, felajánlották a külügyi népbiztoságot Csicserin helyébe, aki londoni nagykövét lesz.

Anglia nem készülődik fel légi háborúra.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, márc. 12.

Az alsóház kétszázhatvankilenc szavazattal százkilencvenöt ellenében elutasította a határozatot, az angol légi haderő olyan mértékű fejlesztéséről, amely a legerősebb légi támadás ellen védelmet nyújtana. A légügyi államtitkár az indítvány visszavonását ajánlotta, mivel Franciaország elleni látszattal bír.

A franciák tüntettek Venizelosz mellett.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Athén, márc. 12.

Venizelosz mellett, amikor utra kelt, Franciaországban élőkön tüntettek.

Újabb bonyodalmak a kalifátus körül.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, márc. 12.

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az indiai mohamedán közvélemény szerint az angorai nemzetgyűlés a kalifa letételével és kiutasításával az indiai mohamedánokat súlyosan megsértette. Követelik, hogy a kalifa megválasztásért általános izlám konferenciát hívjanak egybe.

Rákosi Jenő nem válik meg a Budapesti Hirlaptól. Budapestről jelentik: A „Budapesti Hirlap” megcáfolja egyes esti lapok közlését, mintha Rákosi Jenő a laptól megválni készülőne. A cikk hangsúlyozza, hogy Csajtahi Ferenc az igazgatóság egyhangú bizalmából, Rákosi hozzájárulásával, lett újból a „Budapesti Hirlap” felelős szerkesztője. Rákosi tovább is vezére marad a lapnak.

HIREK

— márc. 13.

Az SHS és román királyi pár Rómában. Rómából jelentik: Aleksandar király és Mária királyné Rómába érkezését május elejére várják. — A román királyi pár április 17-ére jelezte jövetelét.

Bukseg Vilmos meghalt. Beogradból jelentik: Bukseg Vilmos szocialista vezér, volt miniszter, a központi munkásbiztosító pénztár vezérigazgatója, Zágrebban meghalt. Temetése ma délután megy végbe. A kormány koszorút küldött, amelyet Szimity helytartó fog az elhalt sirjára helyezni.

Letartóztatott okirathamisítók Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatotta Adler Antal magánhivatalnokot, aki négy társával behozatott engedélyeket hamisított és azokat négy millió koronáért értékesítette.

Még a halál után is... Wienből jelentik: Kóburg Lujza utolsó kívánságát, hogy Matiasich mellé temessék, a család nem teljesíti.

Halálra ítélt vonatrablók. Rigából jelentik: A szovjettörvényszék halálra ítélt huszonkét vonatrablót, köztük három nőt, akik rendszeresen feltartóztatták a vonatokat és amerikai módra kifosztották az utasokat.

Egy toalettiszámia fejemenyén. Budapestről jelentik: Walter Rózsi operaénekesnőt eltűntként köröztette a rendőrség. Kiderült, hogy ferje, Bukovich Lajos állami tisztviselő köröztette, akit elhagyott, mert tegnap nem tudott nyolcmillióhétszáz ezer koronát adni toalettire Walter Rózsi Budapestben tartózkodik.

A vojvodinai nyugdíjasok szövetségének helyi csoportja 1924 március 16-án, vasárnap délután 3 órakor évi rendes közgyűlést tartja egykori helyiségében (III. kútelek 11/b) melyre a tisztelt tagokat ezennel meghívja az elnökség.

* Táncciskolai záróvizsgák a Koronában szombaton, március 15-én és vasárnapon, március 16-án.

Részleges munkabeszüntetés a magyar vasiparban Budapestről jelentik: A vasiparban, a Ganzgyárban és telefontgyárban berdiifferenciák miatt a munkások részleges munkabeszüntetést csináltak, mire a gyárak hatezer munkást kizártak.

* **Klasszikus estély a Vojvodina-kavéházban.** Március 13-án, csütörtök este nyolc órai kezdettel klasszikus estély a Vojvodina-kavéházban a következő műsorról: 1. Mendelssohn: Fingalshöhle (Hebriden) Ouverture. 2. Sibelius: Valse Triste. 3. Fr Sidak (Arang). Katica srpskih pjesama. 4. Puccini: La toska. 5. Lewandovszky: Hebräische Rhapsodie. 6. Gervais: Jadranska barkarola. 7. Gounod: Faust fantazia. 8. Offenbach: Hoffmann meséi, fantazia. 9. Hatze: Majka. 10. Wagner: Festspiel und Brautlied (Lohengrin).

* **Táncciskolai záróvizsgák.** Az ideiglenes február—márciusi táncanfolyamom befejezése alkalmából a hétvégén tartom a tánczáróvizsgákat és pedig a délutáni tanfolyam növendékei részére f. évi március hó 15-én, szombaton este 8 órai kezdettel és tart reggelig. Az esti tanfolyam növendékei részére f. évi március hó 16-án, vasárnap este 8 órai kezdettel és tart reggelig. A tanítványaim b. hozzátartozóit, valamint ismerőseit szívesen látom. Mrkšić Kariton, okl. táncatanár.

*** Ertesítés.** A nagyjedemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy a tegnapi előadást nem az International Bioskop rendezte, hanem miniszteri engedéllyel egy orosz társaság, mely célra mi a természet engedjük. Ma, csütörtökön, csak egy nap, rendez helyarákkal Mária Jacobini remek alakításával, „Boldogság a hó alatt” c. dráma megy 6 és fél 9 órai kezdettel. Tisztelettel az International Bioskop vezetősége.

Elveszett. Egy szegény német családny hétfe reggel 7 és 9 óra között a Car Dusanova- és a fő-utcán (közös oldalán) keresztül vezető úton zsebkendőbe kötött összes megtakarított pénzét, 600 dinárt elvesztette. Kértek a becsületes megtaláló e lap kiadóhivatalába leadni.

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek 11. számában folytatódna Erdős Renée és A. M. Williamson érdekes regényei. Közli a lap azonkívül Herczeg Ferenc, Benes Klára és Erdődy Mihály elbeszéléseit, Pekár Gyula cikkét, Tabori Piroska és Andersen György verseit, Szentgyörgyi István parisi levelét, számos művészi és időszzerű képet és a lap rendkívül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépség-ápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 50.000 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut. 16. Aki január 1-től előfizet, díjtalanul kapja Csók István: Tavasz című hírneves festményének kiválóan sikerült színnyomatát finom rajzpapír keretben.

*** Mesterhegedűkben** egyedüli specialista. Készít bármely modell után, u. m. Stradivari, Amati, Guarneri stb. Átdolgoz iskolahegedűket, művésziesen lakozza azokat; általam készített hangfokozó-gerenda biztos siker a legrosszabb hegedűnél is. Kvint tiszta húrok. *Tenniszreket* ábrázolás. Tóth A., Szvetozára Markovitya u. l., a betegsegélyzővel szemben.

*** Megnyit a divatszalon** Mojty Miroslav vezetésével Szvetosavszka (Szerbtemplom) u. 25. Műhelye: elvégez mindennemű tamburir- és ajournmunkát specialis gépeken. Gombgép teljes felszereléssel 1000 montából álló komplett modern bécsi ruhásablonokban. Elvállal női- és férfifehérművek, menyasszonyi és kisbaba kelegyek készítését, továbbá bármily fehérkézimunkát gépen, vagy kézen dolgozva. Raktáron megtekinthetők: arany-, ezüst- és fehérekötések, kézimunkák, fille motívok, apró gobelinek, török műselymek, arany- és ezüstfonál és divatos zsebkendők. Úgyes varrónő felvételit, valamint tanulóleányok is.

*** Modern táncintézet a Korona-szálloda** tánctermében. F. évi március hó 19-én (szerdán) a Korona-szálloda tánctermében lévő táncintézet különböző tanítási csoportok részére, a tavaszi idényre szóló zártkörű tanterület nyit. Tanítási csoportok: Diákok részére heti három napi tanítás d. u. 6-8-ig. Felnőttek részére heti három napi tanítás este 8-10-ig. Kizárólag haladók részére a modern táncok tanítása és a többi táncok gyakorlása, heti három napi tanítás d. u. 6-8-ig, avagy este 8-10 óráig. Külön tanítási csoport kizárólag gyermekek részére, tanítás a kora délutáni órákban. Beiratások naponta d. u. 5-10-ig a fenti táncteremben, ahol bővebb felvilágosítás is szerezhető.

Marconi házasságát felbontotta a fiumei törvényszék. Fiuméből jelentik: Érdekes válpörben hozott ítéletet szerdán az itteni törvényszék. Marconi szenátor, a drótnélküli távíró feltalálója hetekkel ezelőtt válpörös keresetet adott be amerikai származású felesége ellen a törvényszék a házasságát felbontotta. Marconi ötvenkét éves. Fiume külföldben most az annexió következtében megszűnik a válpörök eldorádója lenni, mert Giardino tábornok rendelete értelmében az itteni törvényszék csak azon házasságok ügyében hozhat ítéletet, akiket valamelyik olasz törvényszék ágytól-asztaltól jogérvényesen elválasztott. A magyar házassági jog és polgári perrendtartás, valamint az osztrák magánjog egyelőre érvényben marad Fiumében s az olasz törvényeket csak egy-két év múlva vezetik be, ugy amint az Venezia Giuliában történt.

*** Közismert dolog, hogy a legjobb finom polgári konyha a Kaszinó éttermében van.** Minden időpontban friss halételek kaphatók. Abonensek ebédre és vacsorára már 20 dinártól feljebb felvételnek.

*** Az új illetéktörvény** magyar kiadása, amely Pelikán Lipót ny. pénzügyigazgató szerkesztésében most van sajtó alatt, nélkülözhetetlen segédkönyv lesz ugyszólván mindenkinek, mert nemcsak az ügyvédek, vállalatok, kereskedők, iparosok, hanem minden magánember is nap-nap után érzi egy oly segédkönyv hiányát, amely az illetéktörvény labirintusában útmutatóul szolgáljon. Mintán a szerb illetéktörvény érvénye több részletben lett az egész országra különböző időkben kiterjesztve, a magyar kiadás az érvényben lévő összes díjtételeket számsorrendbe szedve fogja közreadni, minden tétel mellé odajegyezve, hogy mely időponttól kezdve érvényes az egész országra nézve és ha valahol a törvényszövegben hivatkozás történik valamely más törvényszakaszra, azt a könyv egész terjedelmében közli, úgy hogy az illetéktörvény teljes megértéséhez más segédkönyvre szükség nem lesz. A mű pontos tárgymutatóval lesz ellátva, hogy minden laikus is azonnal és könnyen megtalálhatja benne azt, amit tudni akar. A 12 nyomtatott ivre terjedő mű ára 60 dinár és azt vidékre az összeg előzetes beküldése mellett bérmentve példányonként 62 dinárért, utánvételes küldésnél 68 dinárért szállítja a kiadó cég. Az illetéktörvény magyar kiadása megrendelhető Pleitz Fer. Pál könyvnyomdácégnél Veliki Beeskerek, postafiók 42.

*** Átutalásokat és csekkkiírásokat** a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére valutahitelesítések legújanyosabban eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

*** Vas- és fémöntvényeket** Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

A kiadóhivatal telefonszáma: 21.

A szerkesztőség telefonszáma: 78.

Elfogtak egy veszélyes tolvajt és zsebmetszőt.

Beeskereken hamis kártyázással foglalkozott.

Beeskerek, márc. 13.

Veszélyes zsebtolvajt fogott el a noviszádi rendőrség Finczi Miklós aradi születésű rovvott multu egyén személyében, aki nemrégiben Beeskereken is működött és itt néhány nagyobb szabású esettel gazdagította a bűnügyi krónikát. Finczi hűséges cinkostársa volt a tolvajlásairól híres Pálkás József cipészsegédnek, aki csak nemrégiben szabadult ki a beeskereki fogházból, ahol lopás miatt kirótt büntetését töltötte le. Pálkás a kényszerű vendéglátás idejének leteltével Mitrovicára ment, ahol nagyobbaránu lopást követett el négy cinkostársával az ottani „Európa” kávéházban. Nem lehetetlen, hogy ebben a „vállalkozásban” Finczi is résztvett, ezt azonban csak a további vizsgálat fogja megállapítani.

Finczi Miklósról vonatkozólag a noviszádi rendőrség átírt a beeskereki rendőrhatalóság címére és pontos adatokat kért annak beeskereki tartózkodásáról. A rendőrség itteni viselt dolgairól részletes jelentést tett a nyomozást vezető noviszádi bűnügyi hatóságnak, mely a vizsgálat során ezeket is ki fog térni.

Finczi Miklós Beeskereken hamiskártyázással foglalkozott, amit nagy előszeretettel folytatott mindenütt. A beeskereki zsombolyai vonaton Dragan Kristóf beeskereki kalapgyárosnak elloppta a személyazonosságát igazolványát, amelynek segítségével aztán mindenfelé mint Dragan Kristóf szerepelt. Hogy milyen eredményesen, mutatja a zágrabi rendőrség körözövele, mely különböző családokért, lopásokért és zsebtolvajlásokért körözi.

A rendőrség kezében levő adatok szerint „Kristóf” egy napon a beograd-zágrabi gyorsvonaton majdnem rajtavesztett egy tolvajlason. Ellopta egy utársa bőröndjét s ami kor a vonatot kísérő csendőr igazolásra szólította fel, le akarta őt lökni a vonatról és ökölcsapással meg is sebezte, majd mikor más képen nem tudott a letartóztatás elől menekülni, leugrott a robogó vonatról és eltűnt.

A másik körözövelel szintén 1922-ből ered és Polónyi Géza névre szól. A mitrovicai fegyház igazgatósága adta ki ellene, mert megszökött a fegyházból, ahol zsebtolvajlás miatt egy évi börtönbüntetését kellett volna kitöltenie.

Elfogatásakor egy Radisics István névre szóló jugoszlav utlevelet mutatott fel. A körözövelekhez mellékelt fényképek alapján csakhamar meggyőződtek arról, hogy Radisics — Polónyi — Dragan azonos a régóta keresett Finczi Miklóssal.

Hosszas tétovázás után bevallotta, hogy a Dragan Kristóf névre Beeskereken tett szert, ahol ellopta egy nyevű ottani kalapgyáros okmányait, a mitrovicai „Polónyi” és a „Radisics” neveket pedig azért vette fel, hogy eltitkolja netaláni rendőrzsekrejtés esetén a multját. Most azonban szentül esküszik, hogy Finczi Miklósnak hívják, aradi születésű és nem hazudik többé. A noviszádi rendőrség lefényképezte, daktiloszkópiailag ujjlenyomatot vett fel tőle és elküldte azokat Szuboticára, Beeskerekre, Zágrabba, Mitrovicára és Aradra, hogy kitűnjenek netalán már korábbi újabb nevek alatt viselt dolgai. A határozatlan nevű csirkefogót aztán átadták az ügyészségnek.

A bányási képviselők interpellálnak a bányási rossz közlekedés miatt.

Az előkészítő-bizottság Beogradban.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 13.

Jelezte a „Torontál”, hogy a bányai közlekedés megjavítása érdekében indított akció első lépése megtörtént, amennyiben a mozgalmat kezdeményező beeskereki kereskedelmi és ipari egyesületek előkészítő bizottságot küldöttek Beogradba, azzal a feladattal, hogy előkészítse a terepet a monstre küldöttségnek. A bizottság, amely Jankovity Koszta, a gyárosok szövetségének s a kereskedők és gyárosok egyesületének elnökeiből és Sztanovity Sándor egyesületi és kamarai titkárból állott, a megbízatásnak megfelelően Beogradban járt, ahol felkeresték Mihajlovity Szvetislav bányási radikálpárti képviselőt és előadták a Bányásban uralkodó mostoha, türehetlen közlekedésügyi viszonyokat. Egyben segítő közbenjárását kérték, hogy a bányásiaknak a közlekedés megjavítását célzó akciója minél nagyobb sikerrel járjon.

Mihajlovity képviselő a legnagyobb szívélyességgel meghallgatta az ismertetett panaszokat és kijelentette, hogy a helyzet lehetetlen voltával maga is tisztában van. Megígerte, hogy az ügyet a leghatásosabban felkarolja s mindent megtesz, hogy a bányásiak jogos kívánsága teljesedjen. Határozott ígéretet tett, hogy a szkupstinában, az összes bányási képviselők aláírásával interpellációt nyújt be, amelyben kéri az 1923 év előtti forgalom korlátozás nélküli visszaállítását. A monstre deputációra nézve azt javasolta a kiküldötteknek, hogy hasanak oda, hogy az minél nagyobb számú legyen és megfelelő hatást váltson ki az illetékesekből. A küldöttség vezetését az összes bányási képviselő kollegáival egyetemben készségeggel vállalja.

Most már tehát csak a bányásiakon és báncsalakokon a sor, hogy a beeskereki kereskedők és gyárosok egyesületének értesítése után, minél nagyobb számban csatlakozzanak a deputációhoz. Az akció sikere érdekében feltétlenül fontos, hogy az érdekeltek demonstratív számban vegyenek részt a küldöttségben, különben a mozgalom eredménytelenül végződik és a Bányágot semmi sem menti meg attól, hogy fokozatosan vissza ne térjen a kocsiközlekedéshez.

TÖZSDE

Március 12.

Beograd. (Zárlat.) London 348-25, Páris 309-50, Newyork 880, Genf 1394-75, Szaloniki 125, Milano 33830, Prága 23475, Wien 0115, Bukarest 4350.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 580, Berlin 000.000.000.0129-50, Budapest 00086-50, Milano 2430, Prága 1673-75, Wien 0008155, Szófia 410, Bukarest 305, Beograd 720, London 2489, Páris 2290.

Budapest. (Zárlat.) Beograd 950-985, Bukarest 405-420, London 329550-339500, Milano 3215-3315, Newyork 76800-79100, Páris 3030-3125, Prága 2215-2285, Wien 10795-11125, Takarékkorona 117.

